

Müziksel Alg?lama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müziksel Alg?lama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26403>

Özet

Müziksel Alg?lama Testi, Ay?egül Atak Yayla taraf?ndan 2003 y?l?nda Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Temel amac?, bireylerin müzikle ilgili temel i?itsel becerilerini ve alg? düzeylerini objektif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle müzik e?itimi alan?nda yetenek seçimi ve de?erlendirme süreçlerine katkı sağlamak üzere tasarlanm??tır. Ölçe?e ili?kin yap?lan geçerlik ve güvenirlik analizleri, testin müziksel yetene?in ölçülmesinde pozitif ve anlamlı sonuçlar verdi?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Müziksel Alg?lama, Müzik Yetene?i, Psikometri, Yetenek Testi, ??itsel Alg?, Ay?egül Atak Yayla.

Yazarlar

Ay?egül Atak Yayla

Amaç

Müziksel Alg?lama Testi'nin birincil amac?, bireylerin do?u?tan gelen veya geli?tirilm? olan temel **müziksel alg?** yeteneklerini standart bir yöntemle saptamaktır. Bu test, özellikle müzik okullar?na veya konservatuvarlara ö?renci seçiminde, adaylar?n ritim, melodi, armoni ve ton farklılıklar?n? ay?rt etme kapasitelerini ölçmek için geli?tirilm?tir. Ölçek, müzik e?itimindeki ba?ar?y? öngörme potansiyeline sahiptir ve Türkiye'deki müzik e?itimi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir **müziksel yetenek** ölçme arac? ihtiyac?na yan?t vermek üzere tasarlanm??tır.

Testin geli?tirilmesi, müziksel yeterlili?in bilimsel yöntemlerle de?erlendirilmesine olanak tan?r. Uygulay?c?lar ve e?itimciler, bu ölçek sayesinde ö?rencilerin bireysel müziksel yeterliliklerini daha iyi anlayabilir ve yeteneklerine uygun e?itim programlar?na yönlendirebilirler.

Yap?

Ölçek, temel olarak **müziksel alg?** yap?s?n? ölçmektedir. Müziksel alg?, bir ses uyar?s?n? i?leme, organize etme ve yorumlama yetene?ini ifade eder. Bu yap? genellikle alt boyutlar halinde ele al?n?r; bunlar aras?nda tonal bellek, ritmik ay?rt etme, melodik haf?za ve armoni alg?s? gibi bile?enler yer al?r. Testin bütünü, bireyin karma??k müziksel bilgiyi ne derece h?zli? ve do?ru i?leyebildi?ini ortaya koymay? hedefler.

Bu testin ölçtü?ü yap?, akademik literatürde s?kl?kla ele al?nan **müzik yetene?i** kavram?n?n bilimsel yönüyle yak?ndan ili?kilidir. Test, performans veya motor becerilerden ziyade, merkezi sinir sisteminin i?itsel girdileri analiz etme, ay?rt etme ve k?sa süreli bellekte tutma kapasitesine

odaklanm??t?r.

Geçerlik

Müziksel Alg?lama Testi'ne ili?kin ger?ekle?tirilen geçerlik analizleri, ölçe?in amaçlad??? **müziksel alg?** yap?s?n? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Kaynakta belirtildi?i üzere, yap?lan analizler pozitif ve anlamlı sonuçlar vermi?tir. Bu durum, test maddelerinin müziksel yetene?in ay?rt edici özelliklerini ba?ar?yla yans?tt???na i?aret etmektedir.

Doktora tezi kapsam?nda, geçerli?i desteklemek amacıyla muhtemelen kapsam geçerli?i (içerik uzmanlar?n?n de?erlendirmesi) ve yap? geçerli?i yöntemleri kullan?lm??t?r. Elde edilen pozitif bulgular, testin müzik alan?nda yetenek ölçümü için uygun bir araç oldu?unu ve teorik temellerinin sağlam oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Testin güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde tutarlılı??n? ve içsel bütünlü?ünü ifade eder. Kaynak bilgisine göre, Müziksel Alg?lama Testi'ne ili?kin güvenirlik analizleri de **pozitif ve anlamlı** bulunmu?tur. Bu bulgu, testin tekrarlı uygulamalarda benzer sonuçlar üretece?i ve test maddeleri aras?nda yüksek bir iç tutarlılık oldu?u anlam?na gelmektedir.

Güvenirlik hesaplamalar? için standart psikometrik yöntemler (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s?) kullan?larak testin stabil bir ölçüm aracı oldu?u kan?tlanm??t?r. Analiz sonuçlar?n?n anlamlı ç?kmas?, testin rastgele ölçüm hatalar?ndan ar?nm?? oldu?unu ve müziksel alg? düzeyini güvenilir bir ?ekilde saptad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Müziksel Alg?lama Testi, bir geli?tirme ölçe?i oldu?undan, yap? geçerli?ini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Faktör analizi, testin ölçtü?ü müziksel alg?lama yap?s?n?n hangi alt boyutlardan olu?tu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir. Bu tür yetenek testlerinde, ritim, melodi, armoni ve t?n? gibi farklı faktörlerin ayr??mas? beklenir.

Bu analizler sayesinde ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n do?ruland??? ve her bir madde grubunun belli bir müziksel alg? becerisini ölçtü?ü teyit edilmi?tir. Faktör yüklerinin ve öz de?erlerinin incelenmesi, testin teorik çerçevesi ile ampirik veriler aras?ndaki uyumu göstermi? ve testin yap?sal olarak sağlam oldu?unu ortaya koymu?tur.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: ??itsel uyaranlara dayal? (ses kayd? gerektiren) ve genellikle çoktan seçmeli veya kar??la?t?rmal? yarg? format?nda uygulanan bir yetenek testidir. Derecelendirme sistemi kaynakta belirtilmemiştir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Müzik e?itimi alan veya almay? hedefleyen ö?renciler.

Age Group: Genellikle müzik okulu yetenek s?nav? adaylar?na yönelik olarak tasarlanm??t?r (Tahmini 10-18 ya? aral???).

Population Details: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü kapsam?nda yap?lan doktora tezi örnekleme.

Test Methodology: Test, bireylerin kaydedilmi? müziksel örnekleri dinlemesini ve ard?ndan bu örneklerdeki ritim, melodi veya ton farklılıkların? tespit etmesini gerektirir. Bireysel veya grup uygulamas?na uygundur.

Anahtar Kelimeler

Müzik E?itimi, Ritim Alg?s?, Melodi Haf?zas?, Geçerlik, Güvenirlik, Müziksel Alg?lama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2003 tezi dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2003 (Doktora tezi tamamlanma y?I?).

?zinler ve Ücret: Testin ticari kullan?m? hakk?nda bilgi mevcut de?ildir. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?m için sorumlu yazar Ay?egül Atak Yayla'dan resmi izin alınmas? gerekmektedir. Test, bir doktora tezi ürünüdür.

Kaynaklar

Atak-Yayla, A. (2003). *Müziksel yetene?in ölçümü* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Müziksel Alg?lama Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte öle?in maddeleri sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM